

Van: Toon Toelen <toon.toelen@CAGNET.BE>**Aan:** nieuwsbrief@CAGNET.BE**Datum:** 09/08/2011 03:13 PM**Bijlagen:** image007.jpg (131 kB) image009.jpg (115 kB) image011.jpg (138 kB) image014.jpg (102 kB)**Onderwerp:** Openluchtmusea, Collecties Borgloon en Heuvelland, 100 jaar Wijnpers, Platteland en biografie - CAG-nieuwsbrief september-oktober 2011

Dit is de tweemaandelijke nieuwsbrief van het Centrum Agrarische Geschiedenis vzw. Indien je deze mail niet meer wenst te ontvangen, klik dan op deze [link](#). Krijg je niets te zien? Surf dan naar [de webversie van deze nieuwsbrief](#).

**September-
oktober
2011**

Beste lezer,

In dit nummer:

Openluchtmusea in Europa

Verleden, heden en
toekomst

Inventarisatie & digitalisering Borgloon

Stroopfabriek afgewerkt

Inventarisatie & digitalisering Heuvelland

Voormalig gemeentelijk
landbouwmuseum

100 jaar Wijnpers

Provinciaal land- en
tuinbouwonderwijs

Studiedag Platteland en biografie

4 november Groningen

het schooljaar is opnieuw begonnen: een ideale gelegenheid om het 100-jarig bestaan van de provinciale tuinbouwschool De Wijnpers uit Leuven te vieren. Voor een bezoek aan het Openluchtmuseum Bokrijk moet je je oohaasten; na september begint de winterstop. Gelukkig blijft ons verhaal over de ontstaansgeschiedenis en evolutie van openluchtmusea altijd online. De digitalisering van de collectie van het fruitstreekmuseum in Borgloon is nog maar net afgelopen of die van het voormalige museum te Kemmel gaat van start. En tot slot maken we nog wat reclame voor onze studiedag over platteland en biografie.

Veel leesplezier!

Openluchtmusea in Europa

De openluchtmusea van Bokrijk en Arnhem vormen bakens in het collectief geheugen van onze maatschappij. Hun zoektocht naar een evenwicht tussen wetenschap en vermaak is als dansen op een slappe koord. Het vormt een rode draad in de evolutie van alle westerse openluchtmusea, sinds het ontstaan van dit concept in Scandinavië aan het einde van de 19de eeuw.

Dit verhaal is geschreven door Toon Toelen (CAG) met medewerking van Luc Frenken (Openluchtmuseum Bokrijk).

Lees het [hele verhaal](#)...

In de kijker

Cheval, tracteur et Cie

[\(Naar boven\)](#)

Agro- erfgoedtelex

Nieuwsflitsen uit het
agrarisch erfgoedveld

Beeldspraak

De Wijnpers

Inventarisatie & digitalisering Borgloon

Op 28 april 1988 werd de vzw Museum rond Fruit en Fruitverwerking opgericht. De stad Borgloon, Streekontwikkeling Zuid-Limburg en Samenlevingsopbouw waren de initiatiefnemers, samen met een uitgebreide groep vrijwilligers. Om de vereniging ook geografisch te verruimen werd in 1994 de naam aangepast naar 'Fruitstreekmuseum vzw'. Na enkele kleine en rondreizende expo's werd een permanente tentoonstelling geïnstalleerd in de abdij van Colen. Intussen won de site van de voormalige stoomstroopfabriek bekendheid bij het grote publiek via het tv-programma de Monumentenstrijd. Na de restauratie zal de collectie dáár geïntegreerd worden in het nieuwe belevingscentrum rond fruit in Haspengouw.

Maar eerst mocht CAG de collectie beschrijven en in een database invoeren. In totaal werden er 681 records aangemaakt. De collectie is evenwel omvangrijker, omdat identieke objecten of objecten waarvan zeer grote hoeveelheden voorhanden zijn, samen werden ingevoerd. Het gaat om de grootste collectie fruitergoed van België met enkele unieke stukken, bovendien in goede staat en goed gedocumenteerd. Ze beslaat de hele geschiedenis van de commerciële fruitteelt tot circa 1970.

[Afbeelding: Sproeimachine op wagen met motor Moës, Collectie Fruitstreekmuseum]

[\(Naar boven\)](#)

Inventarisatie & digitalisering Heuvelland

Het CAG houdt al een aantal jaren nauw contact met de beheerders van de landbouwcollectie van de gemeente Heuvelland. De ontsluiting en herbestemming van deze bijzondere collectie – met onder meer unieke oude tractoren stationaire dorsmachines en zelfrijdende maaidorsers – is nu een stap dichterbij.

Op aansturen van het gemeentebestuur en met steun van de regionale erfgoedcel CO7 en de provincie West-Vlaanderen wordt in de loop van de volgende maanden de collectie grondig geïnventariseerd door het CAG.

Het is de bedoeling om van elk stuk de fysieke kenmerken en allerlei achtergrondinformatie – met daarbij de nodige foto's – op te tekenen en in een database in te voeren. Op die manier kan de aldus bekomen kennis bewaard blijven voor de toekomst.

De ontsluiting zal gebeuren via Het Virtuele Land en de op stapel staande erfgoeddatabase van de provincie West-Vlaanderen.

[Afbeelding: Dorsmachine van de firma Claeyns uit 1923 uit de collectie van het voormalig landbouwmuseum te Kemmel, foto KADOC-K.U.Leuven.]

[\(Naar boven\)](#)

100 jaar De Wijnpers

In 2011 bestaat de provinciale tuinbouwschool De Wijnpers te Leuven 100 jaar. Op 10 oktober 2011 wordt het overzichtsboek voorgesteld, geschreven door Mathias Cheyns (CAG). Het geeft niet alleen een interessant overzicht van de ontwikkelingsgeschiedenis van de school maar bundelt ook een grote verzameling van verscheidene

getuigenissen met boeiende verhalen en bonte anekdotes. De bijhorende tentoonstelling zal nadien rondreizen.

Meer info op [de themasite van de school](#).

[Afbeelding: Druivenserre 1919, Collectie De Wijnpers.]

[\(Naar boven\)](#)

Studiedag *Platteland en biografie*

Het Interfacultair Centrum Agrarische Geschiedenis (ICAG, K.U.Leuven) en het Nederlands Agronomisch-Historisch Instituut (NAHI) organiseren op vrijdag 4 november 2011 in Groningen een studiedag rond *Platteland en Biografie*. De centrale vraag is op welke manier de biografische benadering in haar meervoudige betekenis het onderzoek naar

plattelandsgeschiedenis kan verdiepen. De persoonsbiografie, de biografie van het landschap en de dorpsbiografie zullen aan de hand van voorbeelden uit Nederland en Vlaanderen nader worden toegelicht.

Meer info over het programma staat binnenkort op www.icag.be

[\(Naar boven\)](#)

In de kijker

Les Musées du Fourneau Saint-Michel hebben een mooi boek uitgebracht over 150 jaar landbouwmechanisatie. Het heet *Cheval, tracteur et Cie*, telt 17 pagina's en heeft een harde kaft. Het is rechtstreeks [te koop bij uitgeverij Weyrich](#) voor 26 euro.

Eerder bracht deze uitgeverij ook andere titels over brouwerijen, tabakskweek, landschappen, Ardeense boerenpaarden, dorpsgeschiedenissen, streekerfgoed... uit.

[\(Naar boven\)](#)

Agro-erfgoed telex

Nieuwsflitsen uit het agrarisch erfgoedveld:

- Op **11 september** nemen enkele Poperingse jeugdverenigingen de plukhandschoenen tegen elkaar op in het kader van de [tentoonstelling Hop en gezondheid](#).
 - Tot **11 september** kan je in 't Grom gaan kijken naar de [tentoonstelling Blik](#).
- Op **18 september** vindt alweer de [Dag van de Landbouw](#) plaats.
- Het Interlimburgs Volkskundig Samenwerkingsverband organiseert op **23 september** een [themadag rond historisch documentair filmmateriaal](#).
 - De jaarlijkse [Heemdag](#) vindt plaats op **24 september** in Blankenberge en staat in het teken van het kusttoerisme in de belle époque.
- Op **29 september** kan je naar [de nocturne Vonken en Vuur](#) in het Mot in Grimbergen.

- Van **30 september tot 2 oktober** loopt in Sint-Pieters-Leeuw de [tentoonstelling Een koninklijk paard met wereldfaam](#) n.a.v. het 125-jarig bestaan van het stamboek van het Belgisch Trekpaard.
 - De lerarendagen landbouw- en plattelandseducatie van [Weidepoort](#) vinden plaats op **5** (Velzeke), **12** (Gaasbeek) en **26 oktober** (Oostkamp).
 - Op **8 oktober** organiseert Volkskunde West-Vlaanderen een [studiedag Landbouw en agrarische volkskunde](#) op het Provinciaal Domein Lippensgoed op het Bulskampveld in Beernem.
- Tot **30 november** loopt de [tentoonstelling Gekneed als bakker - bakkersgeneraties en hun geschiedenis](#) in het Bakkerijmuseum te Veurne.
 - In Lochristi is een nieuw [LoS Sierteeltmuseum](#) geopend.
- De nieuwe [website Waverlandse dingen](#) besteedt aandacht aan de groenteteelt en de hoveniers uit Sint-Katelijne-Waver.
- In het [erfgoedhuis Nys-Vermoote](#) loodsen stripfiguren Jommeke en Flip de bezoeker doorheen de historische ontwikkeling van Koksijde als kleine vissersgemeente tot de florerende toeristische badplaats.
- [Bernard Delange](#) verzamelt alle informatie over het volksgebruik van het hanenzetten.
- VLM Antwerpen heeft een [exclusieve rekentool](#) ontwikkeld om de economische impact van rurale economische activiteiten te meten.
- Kip van Troje heeft een nieuwe [productie Watertanden](#) gemaakt met als specifieke doelgroep lekkerbekken van KAV, KVLV, Landelijke Gilden...
 - Met als titel [Vrome bomen in het landschap. Zoek mee naar kapelbomen!](#) start de provincie Antwerpen een publiekscampagne over erfgoedbomen.
- [Erfgoedcel C07](#) is op zoek naar enthousiaste vinkeniers die graag over hun passie vertellen of leuke anekdotes weten in verband met de vinkensport.
 - [Natuurmuseum Brabant](#) in Tilburg opende onlangs de tentoonstelling [Dier of ding?](#) over de eeuwenoude, soms complexe relatie, tussen mens en (landbouw)dier.
- Het Vlaams steunpunt voor Cultureel Erfgoed, FARO, zorgt voor prikkelende ideeën rond het thema Helden op Erfgoeddag 2012 tijdens de [inspiratiedag](#) of de [infosessies](#).

Wil je zelf een activiteit aankondigen die te maken heeft met erfgoed en landbouw, platteland of voeding? Stuur je suggestie door naar toon.toelen@cagnet.be.

[\(Naar boven\)](#)

Beeldspraak

Als uitsmijter nog wat mooie foto's uit de 100-jarige geschiedenis van De Wijnpers.

Praktijkles op het veld, 1919.

Leraars op een tentoonstelling, 1921.

Onkruid wieden tussen de kasplantjes, 1939

Demonstratie van een nieuwe grondfrees, 1945

Deelname aan de Leuvense bierfeesten, 1956

[\(Naar boven\)](#)

Het Centrum Agrarische Geschiedenis kan rekenen op de steun van

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Met steun van de
Vlaamse overheid

V L A M
vanbijons

© Centrum Agrarische Geschiedenis vzw
tel.: +32 (0)16 32.35.25 - fax: +32 (0)16 32.35.26
contact@cagnet.be - www.cagnet.be

